

Onderwerp: Jaarrekening 2024 en Ontwerpbegroting 2026 VGGM

Adviseur : K. Schaap
Programma : Veiligheid
Portefeuillehouder : E. Weststeijn

Datum B&W : 27 mei 2024
Datum Raad : 24 juni 2025
Openbaar : Ja

Aan de Raad**Aanleiding**

Jaarlijks ontvangen wij van alle Gemeenschappelijke Regelingen waaraan wij deelnemen de jaarrekening over het afgelopen en de ontwerp(meerjaren)begroting voor het volgende jaar. Nu liggen de stukken voor van de Veiligheidsregio Gelderland Midden (VGGM). Uw raad wordt uitgenodigd om uw zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting en de bestemming van het resultaat over 2024 te geven.

Gevraagde beslissing

1. Kennis te nemen van de Jaarrekening en de Ontwerpbegroting 2026 van VGGM
2. In te stemmen met het indienen van de in concept bij dit voorstel gevoegde zienswijze ten aanzien van de Ontwerpbegroting 2026 en de voorgenomen bestemming van het resultaat over 2024.

Wat willen we bereiken?

Doelstelling is om de raad in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol richting Gemeenschappelijke Regelingen te laten vervullen.

Argumenten

1. *De stukken geven zicht op de ontwikkelingen en resultaten in 2024 en de beoogde inzet in 2026.*

Door kennis te nemen van de Jaarstukken 2024 en de Ontwerpbegroting 2026 krijgt de raad inzicht in de prestaties van VGGM en de (financiële en inhoudelijke) koers voor de komende jaren.

2. *De stukken stellen de raad in staat om hun rol uit te oefenen.*

Het bestuur van VGGM dient de gemeenteraden tijdig en volledig te informeren over beleidsvoornemens en financiële stukken zoals de begroting en jaarrekening. Dit stelt de raden in staat om hun controlerende en kaderstellende rol effectief uit te oefenen.

3. *De zienswijze is het wettelijk instrument om uw mening en aandachtspunten n.a.v. de ontwerpbegroting en bestemming van het resultaat in te brengen.*

Op grond van Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wordt uw raad uitgenodigd om vóór 2 juli 2025 een zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting en de bestemming van het resultaat over 2024 naar voren te brengen.

4. *De ontwerpbegroting is grotendeels in lijn met de Kaderbrief.*

De begroting in concept is gebaseerd op de kaderbrief die op 11 februari 2025 aan uw raad is voorgelegd en waarop u per brief aan het DB van de VGGM heeft gereageerd. Ten opzichte van de Kaderbrief bevat de ontwerpbegroting één nieuwe ontwikkeling. In de Kaderbrief was de implementatie van een nieuw kinddossier opgenomen. Er was nog geen bedrag aan gekoppeld. Voor de implementatie van het digitaal kinddossier binnen de GGD is in de ontwerpbegroting een bedrag

van € 1 miljoen opgenomen. Voor het overige is de ontwerpbegroting in lijn met de eerdere Kaderbrief. De ontvangen zienswijzen op de Kaderbrief hebben niet geleid tot aanpassing van de beleidsmatige en financiële kaders voor 2026.

De belangrijkste ontwikkelingen die van invloed zijn op de inwonerbijdrage zijn:

Goed werkgeverschap

Veranderingen in de arbeidsmarkt, zoals arbeidskrapte en vergrijzing, en ontwikkelingen in onze samenleving hebben impact op de rol van de VGGM als werkgever. Dit vraagt meer aandacht voor de fysieke en mentale gezondheid van de brandweerm medewerkers. Ook zijn extra inspanningen nodig om medewerkers te vinden en te binden. De VGGM sluit daarom aan bij de landelijke aanpak op dit thema. De VGGM gaat in eigen huis binnen dit thema verder met het programma 'Ik, wij, samen de brandweer' voor goed werkgeverschap en een sociaal veilig werkklimaat. Dit programma kost € 150.000 per jaar en omvat de onderwerpen: sociale veiligheid, team collegiale opvang, nazorg, preventie PTSS en incidentregistratie.

Nu niet zwanger

Vanaf 2025 werkt de VGGM met één regionale begroting en één stuurgroep voor het programma Nu Niet Zwanger (NNZ). Dat is een programma waarin professionals worden getraind om het thema kindwens mee te nemen in hun reguliere hulpverlening voor mensen in kwetsbare omstandigheden. Vanaf 2026 is het programma NNZ opgenomen in de inwonerbijdrage voor € 332.000 per jaar. Dit past bij de wens vanuit het bestuur om tot meer collectiviteit te komen. Voorheen verliep de financiering via maatwerkoffertes van jeugdgezondheidszorg. Voor de gemeenten verloopt deze verhoging dus budgettair neutraal.

Digitaal kinddossier

Het contract voor de applicatie voor het digitale kinddossier binnen de Jeugdgezondheidszorg verloopt in 2026. In 2025 start een aanbesteding. De invoering van een nieuw systeem vraagt om veel aanpassingen, trainingen en mogelijk een tijdelijke verhoging van de administratieve lasten voor medewerkers. Voor deze implementatie zijn incidenteel extra financiële middelen ter hoogte van € 1 miljoen nodig.

Versterking bedrijfsvoering

Voor het programma 'Samen beter bedrijfsvoeren' van de VGGM is voor 2026 een versterking van € 0,5 miljoen opgenomen. Aanvankelijk was er een bedrag van € 1 miljoen opgenomen, maar vanwege de besparingen is dit naar beneden bijgesteld. De extra investering is nodig in de robuustheid van de systemen, het beschrijven van de processen, het versterken van het management en de wijze van samenwerken om toekomstige risico's het hoofd te kunnen bieden.

Overgang CAO VVT

Specifiek voor de jeugdgezondheidszorg zijn binnen de VGGM voor dezelfde taken twee verschillende arbeidsvoorwaarden van toepassing, namelijk de CAO Verpleeg-, Verzorgingshuizen, Thuiszorg en Jeugdgezondheidszorg (VVT) en de AVGGM (CAO Veiligheidsregio). Deze situatie is in 2017 ontstaan na de overdracht van taken voor de jeugdgezondheidszorg 0-4 van STMG en Icare aan de VGGM. In 2024 is besloten om toe te werken naar het vrijwillig onderbrengen van alle medewerkers in AVGGM. De financiële gevolgen zijn afhankelijk van het aantal medewerkers dat vrijwillig overstapt naar AVGGM. Als alle medewerkers op termijn zijn doorgesloopt naar de eindperiodiek van de AVGGM, bedraagt het risico maximaal tussen de € 0,7 en € 0,9 miljoen per jaar. Bij overdracht van de taken van STMG en Icare aan VGGM is in 2017 een bestemmingsreserve van €

0,9 miljoen gevormd voor dit risico. Met deze bestemmingsreserve kan een vrijwillige overgang in 2024 en 2025 naar verwachting worden afgedekt. Daarna zijn er structurele consequenties à € 0,9 miljoen voor het kader 2026 en verder. Het algemeen bestuur heeft, in het kader van de besparingsopgave, besloten dat de dekking gezocht moet worden binnen de begroting van VGGM.

5. Het jaarrekeningresultaat 2024 is positief; het voorstel is dit deels te gebruiken om de reserve te versterken en deels terug te laten vloeien naar de gemeenten.

VGGM sluit het jaar 2024 af met een overschot van € 4.000.000,- op de beschikbare budgetten. Met het vaststellen van de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft het Algemeen bestuur van VGGM de ambitie uitgesproken om de Algemene Reserve tot minimaal € 3.000.000 te verhogen. Die algemene reserve bedraagt nu € 1.453.000. Overeenkomstig de lijn van het AB, stelt het DB van VGGM daarom voor om € 1.500.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve, waardoor het beoogde minimale resultaat vrijwel is bereikt.

Ten aanzien van de resterende € 2.500.000 wordt voorgesteld deze terug te laten vloeien naar de gemeenten. Wij stellen u voor in te stemmen met de beoogde bestemming van het resultaat. Het terug laten vloeien van € 2,5 miljoen naar de gemeenten betekent voor Rozendaal een incidenteel voordeel van circa € 6.000. Dit wordt meegenomen in de exploitatie over 2025.

Kanttekeningen

1. De kosten voor het kinddossier worden niet onderbouwd.

In de Kaderbrief had de VGGM al opgenomen dat voor de implementatie van een nieuw kinddossier tijdelijk extra financiële middelen nodig zijn. In de ontwerpbegroting wordt hiervoor nu € 1 miljoen opgevoerd. Waar dit bedrag op is gebaseerd, wordt niet toegelicht. In de zienswijze merken wij dit op en vragen we om een nadere toelichting.

2. Meer besparingen dan 2% zijn nog niet meegenomen in de ontwerpbegroting.

De VGGM heeft op verzoek van het AB in 2024 een proces in gang gezet om te komen tot besparingen. Dat heeft in eerste instantie geleid tot een incidentele besparing van 2% over 2025 en 2026. De komende maanden wordt in de bestuursvergaderingen van de VGGM de uitwerking besproken van scenario's om te komen tot keuzes die leiden tot structurele besparingen. De gemaakte keuzes worden verwerkt in een gewijzigde Begroting 2026 en/of in de Kaderbrief 2027. Wij zijn er voorstander van om zoveel mogelijk besparingen al over 2026 door te voeren en niet pas in de Kaderbrief 2027. Dat willen wij in de zienswijze benadrukken. In de zienswijze op de Kaderbrief 2026 hebben wij dat ook al gedaan.

3. Het draagvlak voor verdergaande besparingen is verdeeld.

Niet alle deelnemende gemeenten in de VGGM ervaren dezelfde financiële druk in 2026. De bereidheid om verder te bezuinigen verschilt sterk bij de verschillende leden van het AB van de VGGM. De recente grote branden, zoals een heidebrand bij Ede en de stadsbrand in het centrum van Arnhem, hebben het draagvlak voor besparingen niet groter gemaakt. Ze tonen aan dat het van (levens)belang is om de crisisbeheersing, de paraatheid en de operationele crisisbestrijding goed op orde te hebben. In relatie tot de geopolitieke situatie komt het thema 'maatschappelijke weerbaarheid' steeds nadrukkelijker op de agenda. Het Rijk uit daarbij in toenemende mate verwachtingen ten aanzien van zowel de Veiligheidsregio's als gemeenten. Dit maakt voor een (groot) deel van de leden van het AB van de VGGM dat verdergaande besparingen op m.n. de Veiligheidsregio onverstandig lijken.

Het college van B&W van Rozendaal concludeert dat verdergaande structurele bezuinigingen weliswaar vanuit de (financiële) positie van (ook onze) gemeente wenselijk zouden zijn, maar dat het juist op het domein van onze veiligheid gegeven de huidige risico's niet wenselijk is om meer dan 2% structureel te willen besparen. Dit hebben we in ons voorstel voor de zienswijze tot uitdrukking gebracht. Het college zou de raad daarbij adviseren er bij de VGGM op aan te dringen om de nu nog incidentele besparingen (voor twee jaar) structureel te maken, en om daarnaast te verkennen via welke (beleids)keuzes verdere besparingen m.n. bij de GGD gerealiseerd kunnen worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

We sturen de door de raad vastgestelde zienswijze naar het bestuur van de VGGM. We verwerken de cijfers uit de Ontwerpbegroting in de eigen gemeentelijke begroting (zie onder 'wat mag het kosten').

a) Planning

- 24 juni 2025: raadsbehandeling
- 1 juli 2024: uiterste datum indienen zienswijze
- 10 september 2024: vaststellen begroting door het AB

b) Evaluatie

N.v.t.

c) Participatie en communicatie

Na besluitvorming in de raad sturen we de definitieve zienwijzebrief naar de VGGM. Externe communicatie is niet aan de orde.

d) Publicatie verplicht?

N.v.t.

Wat mag het kosten?

De ontwerpbegroting 2026 van de VGGM komt € 6,5 miljoen hoger uit dan over 2025. Dit is inclusief een besparing van 2%. Vijf miljoen euro komt door loon-/prijs compensatie en meer inwoners. De rest van de stijging komt vooral door de implementatie van een nieuw digitaal kinddossier, lokaal aanbod Nu Niet Zwanger (NNZ) en de versterking van de bedrijfsvoering. De benodigde verhogingen van de budgetten op de verschillende programma's verwerken wij in onze meerjarenbegroting. De bijdrage aan de VGGM over 2026 is als volgt opgebouwd (inclusief de 2% besparing):

	VGGM begroting 2026	Begroting 2025-2028 jaarschijf 2026	Vershil
Brandweer	186.000	189.720	+ 3.720
GGD	51.000	45.900	-7.100
Bevolkingzorg	2.000	Incl.	Incl.
JGZ	36.000	39.780	-2.220
RVP	6.000	Incl.	Incl.
Totaal	281.000	275.400	-5.600 (= +2,4%)

Positief resultaat 2024

Het overschot bij de VGGM van € 4 miljoen is voor circa € 2,5 miljoen veroorzaakt door lagere kapitaallasten vanwege uitstel van projecten en investeringen (€ 2,2 miljoen) en een hoger renteresultaat (0,3 miljoen).

Raadsvoorstel

Bij de GGD is een voordeel behaald van € 1,4 miljoen. Dit komt door de toename van de opbrengsten uit maatschappelijke opgaven met tijdelijke financiering van derden (€ 0,3 miljoen), Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (€ 0,4 miljoen), Reizigersvaccinaties (€ 0,3 miljoen) en door aanpassing in de tariefstelling van Forensisch Medische Expertise en Medische Arrestantenzorg (€ 0,2 miljoen). Daarnaast zijn nog overige inkomsten gerealiseerd van € 0,2 miljoen. De toegenomen vragen en activiteiten bij de GGD hebben wel geleid tot een verhoging van de werkdruk en het ziekteverzuim. Het terug laten vloeien van € 2,5 miljoen naar de gemeenten betekent voor Rozendaal een incidenteel voordeel van circa € 6.000,-. Dit wordt meegenomen in de exploitatie over 2025.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)

1. Concept-raadsbesluit
2. Concept zienswijzebrief
3. Jaarrekening 2024 VGGM
4. Ontwerpbegroting VGGM 2026
5. Begeleidend schrijven VGGM
6. Zienswijze Rozendaal februari 2025 op kaderbrief VGGM